

Αθήνα, 1.7.2016

Δελτίο Τύπου

Για την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Πλαστικής Σακούλας

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα (3 Ιουλίου) κατά της χρήσης της πλαστικής σακούλας, η Ανεξάρτητη Αρχή “Συνήγορος του Καταναλωτή” κρούει, για μια ακόμη φορά, τον κώδωνα του κινδύνου: Η αλόγιστη κατανάλωση/χρήση της πλαστικής σακούλας έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής στερεών αποβλήτων και αποτελεί σοβαρή απειλή για τα θαλάσσια οικοσυστήματα, αλλά και για το έδαφος με προφανείς οικονομικές επιπτώσεις. Αν σε αυτό προστεθεί το γεγονός ότι οι πλαστικές σακούλες μπορούν να διατηρούνται για εκατοντάδες χρόνια σε κατακερματισμένη μορφή, αντιλαμβάνεται κανείς το μέγεθος της απειλής για το περιβάλλον και, τελικά, για την υγεία του ανθρώπου.

Τα επίπεδα χρήσης πλαστικής σακούλας μεταφοράς ποικίλλουν σημαντικά στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω των διαφορών που παρατηρούνται στις καταναλωτικές συνήθειες, καθώς και την ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα. Σύμφωνα με στοιχεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, **το 2010, κάθε πολίτης της Ε.Ε. χρησιμοποίησε κατά μέσο όρο 198 πλαστικές σακούλες, το 90% των οποίων ήταν λεπτές (με πάχος μικρότερο από 0,05 χιλιοστά), μιας χρήσης, που είναι και οι πιο ρυπογόνες, ενώ έχουν το χαμηλότερο ποσοστό ανακύκλωσης.** Την ίδια χρονιά, περισσότερα από 8 δις σακούλες στην Ε.Ε. μετατράπηκαν σε σκουπίδια, έπειτα από μία μόνο χρήση. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με εκτιμήσεις, **αντιστοιχούσαν, το 2010, 242 πλαστικές σακούλες ανά άτομο το χρόνο, αριθμός που το 2015 εκτιμάται ότι ανήλθε σε 363,** δηλαδή, σχεδόν διπλάσιες από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αυτό, πρακτικά, σημαίνει περίπου 33.000 τόνους ετήσια κατανάλωση σακούλας στη χώρα μας. Η εκτεταμένη αυτή χρήση θέτει σε κίνδυνο την ποιότητα ζωής, τη δημόσια υγεία αλλά και τον τουρισμό, ενώ επιβαρύνει περαιτέρω το κόστος των μηχανισμών περισυλλογής απορριμμάτων.

Η **Ανεξάρτητη Αρχή “Συνήγορος του Καταναλωτή” και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή Ελλάδα,** με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά της πλαστικής σακούλας, θεωρούν αναγκαία την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση, τόσο των προμηθευτών, όσο και των καταναλωτών, σχετικά με την **ανάγκη δραστικού περιορισμού της χρήσης πλαστικής σακούλας.** Σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή έγινε με την Οδηγία 2015/720/ΕΕ της 29ης Απριλίου 2015, η οποία προβλέπει την υιοθέτηση μέτρων που διασφαλίζουν τη μείωση χρήσης της πλαστικής σακούλας, παρέχοντας στα κράτη μέλη τις ακόλουθες επιλογές, διαζευκτικά ή σωρευτικά:

- είτε να λάβουν μέτρα, ώστε η μέση ετήσια κατανάλωση να μην υπερβαίνει τις 90

ελαφριές σακούλες ανά πολίτη έως την 31-12-2019 και τις 40 έως τις 31-12-2025.

- είτε να επιβάλουν χρέωση στις πλαστικές σακούλες από τα τέλη του 2018.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω δύο δυνατοτήτων και ενόψει της ενσωμάτωσής της (έως 27.11.2016), ο Συνήγορος του Καταναλωτή και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή Ελλάδας προκρίνουν τη λήψη μέτρων για την προώθηση εναλλακτικών, σε σχέση με την πλαστική σακούλα, μέσω μεταφοράς των προϊόντων λιανικού εμπορίου, όπως είναι η σακούλα πολλαπλών χρήσεων που επαναχρησιμοποιείται ή χάρτινες σακούλες ή βιοδιασπώμενες σακούλες που μπορούν να ανακυκλώνονται, ώστε να μειωθεί η μέση ετήσια κατανάλωση της πλαστικής σακούλας.

Όπως δήλωσε ο Συνήγορος του Καταναλωτή κ. Λευτέρης Ζαγορίτης “Η εμπειρία δείχνει ότι πρακτικές αυτοδέσμευσης των επιχειρήσεων, σε ένα πνεύμα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, σε συνδυασμό με την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης, μπορούν να επιφέρουν σημαντικά και μετρήσιμα αποτελέσματα. Και μάλιστα χωρίς πραγματική επιβάρυνση καταναλωτών και προμηθευτών και, πρωτίστως, χωρίς να απαιτηθεί η λήψη αναγκαστικών μέτρων οικονομικού χαρακτήρα, όπως συνέβη σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε., όπως η Ιρλανδία ή Δανία. Για τον σκοπό αυτό θα μπορούσαν να προωθηθούν προγράμματα επιβράβευσης των καταναλωτών που συστηματικά χρησιμοποιούν χάρτινες ή επαναχρησιμοποιούμενες σακούλες από τις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου ή προγράμματα επιδότησης της πρώτης σακούλας πολλαπλών χρήσεων. Ταυτόχρονα κρίνεται απαραίτητη η στοχευμένη διενέργεια ενημερωτικών δράσεων με αφετηρία τα σχολεία, ώστε να ενημερωθούν και να προετοιμασθούν οι καταναλωτές του αύριο”.